

Tiszaszalka Község Önkormányzata Képviselő-testületének

5/2014. (III. 26.)

Önkormányzati rendelete

az épített és természeti környezet helyi védelméről

Tiszaszalka község Önkormányzatának Képviselő-testülete Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 23. § (5) bekezdés 5. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 62. § (6) bekezdés 1. pontjában kapott felhatalmazás alapján a helyi építészeti értékek védelméről a következőket rendeli el:

I. Általános rendelkezések

1. § (1) E rendelet célja Tiszaszalka község környezete, településképe és történelme szempontjából meghatározó értékes táji, településszerkezeti és épített elemek védelme, a kulturális örökség ezen elemeinek a jövő nemzedék számára való megtartása, a védett értékek fenntartása és helyreállítása.

(2) Tiszaszalka község épített örökségi értékei – tulajdonformára tekintet nélkül – hazánk és településünk pótolhatatlan kulturális örökségi elemei, ezért fenntartásuk, jelentőségükhöz méltó használatuk és megfelelő bemutatásuk közérdek.

(3) Az (1)-(2) bekezdésben megfogalmazott célok érvényesítése érdekében az önkormányzat a település épített értékeit, a helyi építészeti örökséget helyi védelem alá helyezi.

(4) A helyi értékvédelem feladata különösen:

a) a védelemre érdemes, építészeti, építészettörténeti, településtörténeti szempontból meghatározó jelentőségű épületek, építmények, épület-együttesek, épített környezetek (továbbiakban együtt: védett értékek) körének számbavétele és meghatározása, nyilvántartása, dokumentálása és megismerhetővé tétele;

b) a védett értékek állagának megóvása, pusztulásának és károsodásának megelőzése, elhárítása, illetve a bekövetkezett károsodás csökkentése vagy megszüntetése.

2. § (1) E rendelet hatálya kiterjed Tiszaszalka község közigazgatási területén minden olyan épített értékre, melyet az önkormányzat képviselő-testülete építészeti, településszerkezeti, művészeti, történelmi, néprajzi, esztétikai és a település identitástudatának szempontjából meghatározó értéke miatt védendőnek minősít és külön jogszabály rendelkezései alapján nem áll védelem alatt. *1. mellékletben felsorolt védett értékekre.*

(2) Nem terjed ki a rendelet hatálya, a külön jogszabályi védelem alatt álló műemléki és régészeti értékekre.

3. § E rendelet alkalmazásában:

a) *Védett épület, építmény:* azok az épületek, épületrészek, műtárgyak, berendezési tárgyak, közterületi létesítmények, amelyek építészeti, művészeti, történelmi, néprajzi, esztétikai, tudományos vagy társadalmi szempontból, a

hagyományos településképp megőrzése szempontjából jelentős alkotások, ideértve a hozzájuk szervesen tartozó elemeiket is.

b) *Védett építmény közvetlen környezete*: a védett épülethez, építményhez tartozó ingatlan (park, udvar, kerítés, támfal, melléképítmény).

c) *Védett épület, építmény tágabb környezete*: a védett épülettel szomszédos ingatlan, közterület, mely meghatározója lehet az építészeti és tájképi környezet zavartalan érvényesülésének.

d) *Védett érték károsodása*: minden olyan beavatkozás, mely a védett érték teljes vagy részleges megsemmisülését, építészeti, meghatározó karakterének részleges vagy előnytelen megváltoztatását, általános esztétikai értékcsökkenését eredményezi.

e) *Értékvizsgálat*: a vonatkozó jogszabályokban előírt szakképzettséggel rendelkező személy(ek) főépítész által készített olyan szakvizsgálat, amely feltárja és meghatározza a ténylegesen meglévő, vagy a település szempontjából annak minősülő értéket, amely védelemre érdemes. A vizsgálatnak tartalmaznia kell a védelemre javasolt érték történeti, esztétikai és műszaki jellemzőit.

II. A helyi védelem tárgya

4. § (1) Tizzaszalka község önkormányzat képviselő-testülete helyi védelem alá helyezi az arra érdemes építészeti örökségi értékeket.

(2) Helyi területi védelmet kell biztosítani:

a) a település összefüggő részére, mely a jellegzetes településszerkezeti községképi, községtörténeti művészeti műszaki szempontból védelemre érdemes épületek, építmények, épületrészek, műtárgyak, szobrok, (együtt: védett értékek) történelmi folyamatosságát képviseli,

b) területi védelmet lehet biztosítani a település táji környezetének védelmében, parkokra, fasorokra és zöldfelületekre is.

(3) Helyi egyedi védelem alá helyezhető érték lehet: épület, építmény, épületrész és ezek tartozékai – valamint a hozzájuk tartozó földrészlet, jellegzetes növényzet – kilátás, képzőművészeti alkotás, műtárgy, szobor, emlékmű.

III. A helyi védelem irányítása

5. § (1) Az épített emlékek helyi védelmének irányítása az önkormányzat képviselő-testületének hatáskörébe tartozik.

(2) A helyi védelem szakigazgatási, hatósági és szakhatósági feladatait, szakirányú végzettségű szakember közreműködése mellett a jegyző látja el.

IV. A védetté nyilvánítás és annak megszüntetése

6. § (1) Helyi védettség alá helyezés, illetve annak megszüntetése ügyében a képviselő-testület rendelettel dönt.

(2) A helyi védettség alá tartozó értékek jegyzékét e rendelet 1. melléklete tartalmazza.

7. § (1) A védetté nyilvánítást, illetve a védelem megszüntetését megelőzően szakértői vizsgálatot (értékvizsgálatot) kell készíteni az önkormányzat megbízására. Ehhez ki kell kérni a védett érték tulajdonosának véleményét.

(2) A helyi védettség alá helyezést, illetve annak megszüntetését bármely természetes és jogi személy írásban kezdeményezheti a jegyzőnél.

(3) A kezdeményezésnek tartalmaznia kell:

a) az épület, építmény vagy védendő érték megnevezését, szükség esetén körülhatárolását

b) a pontos hely megjelölését (közterület megnevezése, száma, helyrajzi szám)

c) a védendő érték rövid bemutatását, leírását

d) a kezdeményezés indoklását

(4) A kezdeményezések testületi döntésre történő előkészítéséről a jegyző gondoskodik.

8. § (1) A helyi védettség alá helyezés, illetve annak megszüntetése iránti eljárás megindításáról az érdekeltet értesíteni kell. Az értesítésről a jegyző gondoskodik.

(2) Érdekeltnek kell tekinteni:

a) a javaslattal érintett ingatlan tulajdonosát, illetve képviselőjét, a tulajdonosi jogok gyakorlóját és az ingatlant használót

b) a jegyzőt

c) a kezdeményezőt.

(3) Az ingatlant használók értesítéséről a tulajdonos köteles gondoskodni.

9. § (1) A védetté nyilvánításról, illetve a védettség törléséről a képviselő-testület döntése alapján a jegyző írásban értesíti:

a) a védelemmel vagy a védelem megszüntetésével érintett valamennyi ingatlan tulajdonosát, használóját

b) a javaslattevőt

c) a nyilvántartást

d) a Vásárosnaményi Járási Földhivatalt

e) a Kulturális Örökség Hivatalát

f) helyi területi védelem esetén az abban érintett utak, közművek üzemeltetőjét, kezelőjét.

(2) A helyi védettség, illetve annak megszüntetése az azt elrendelő önkormányzati rendelet hatálybalépésének napjától érvényes.

10. § (1) A helyi védettség alá helyezett értékekről nyilvántartást kell vezetni.

(2) A nyilvántartás nyilvános, abba bárki betekinthez.

(3) A nyilvántartás naprakész vezetéséről a jegyző gondoskodik. A nyilvántartásnak tartalmaznia kell:

a) a védett érték megnevezését, leírását, fotódokumentációját, pontos helyét (közterület megnevezése, száma, helyrajzi szám), tulajdonosa, használója nevét

b) védettségi kategóriáját

c) a védelmet megállapító rendelet számát

d) a védelem rövid, szakszerű indoklását

e) a védett érték rendeltetésének, használatának módját

f) a fenntartás fontosabb szabályait

g) az ellenőrzés eredményét

h) a javaslattevő nevét

11. § (1) A helyi védelem alá helyezés tényét, illetve annak megszüntetését az ingatlan-nyilvántartásba be kell jegyeztetni.

(2) A helyi védettség fennállásának tényét a hivatalos helyszínrajzon fel kell tüntetni az alábbiak szerint: „Az önkormányzat .../2014. (.....) sz. rendelete alapján védett érték.”

(3) Az ingatlan-nyilvántartási, illetve a helyszínrajzi bejegyzésről a jegyző gondoskodik. A bejegyzés esetleges elmaradása a védettség tényét nem érinti.

12. § (1) Amennyiben helyi védettség alatt álló értéket jogszabály műemléki védettség alá helyez, a képviselő-testület a helyi védettséget megszünteti, a műemléki védettségről szóló döntés hatályba lépése után.

(2) Ez esetben az érdekeltek véleményét nem kell kikérni.

(3) A helyi védettség megszüntetésének előkészítéséről – a műemléki hatóság értesítése alapján – a jegyző gondoskodik.

V. A helyi védelem alatt álló értékek jelölése

13. § (1) A védelemben részesített építményt meg kell jelölni.

(2) Az épületre kerülő táblán fel kell tüntetni a védett érték megnevezését, a védettség tényét és a védelem alá helyezés idejét.

(3) A jelzés elhelyezéséről és karbantartásáról az önkormányzat gondoskodik.

VI. Eljárási szabályok

14. § (1) A helyi védelem alatt álló értékek használata és fenntartása során biztosítani kell azok megőrzését, a használat azokat nem veszélyeztetheti.

(2) Védett épületet és részeit eredeti rendeltetésének megfelelően kell használni, ha ez nem lehetséges, törekedni kell közcélú hasznosítására. Az épület használati módjának megváltoztatásához az építtetőnek hatástanulmányt kell készíttetni.

(3) A védelem alatt álló értékek megőrzése érdekében – a hatályos építésügyi jogszabályok keretei között – az illetékes első fokú építésügyi hatóság kötelezheti a védelem alatt álló épülete, építmények tulajdonosát, használóját:

a) a jó karban tartásra, fenntartásra való kötelezettségei teljesítésére

b) az emléket eléktelenítő, idegen részek eltávolítására

c) a védett értékek jellegének kifejezésére vagy hatásosabb érvényesülésére irányuló munkálatok elvégzésére.

(4) A (3) bekezdésben jelzett munkálatok elvégzése a tulajdonos feladata.

(5) A (3) bekezdésben felsorolt munkálatok elvégzéséhez – a tulajdonos vagy a használó kérésére – az önkormányzat pályázati formában támogatást adhat. A támogatás odaítéléséről a képviselő-testület – az adott évi költségvetés lehetőségeinek függvényében – dönt.

15. § (1) A védett épületek, illetve építmények tágabb környezetében az adott környezetbe illeszkedő megoldások alkalmazása érdekében az illetékes építésügyi hatóság

a) megtagadhatja bontási engedély kiadását

b) előírásokat, kikötéseket tehet.

(2) A helyi védelem alatt álló épület, illetve építmény bontására engedély csak a védelem feloldása után adható ki. A védelem feloldásának feltételeként egyes épületrészek vagy tartozékok megőrzése, illetve az új épületbe való beépítésének kötelezettsége előírható.

(3) Bontás előtt az épület tulajdonosának feladata az épület felmérése és fotódokumentációjának elkészítése, és a bontási engedély kérelemhez történő csatolása.

16. § (1) Az illetékes építésügyi hatóság a védett értékkel kapcsolatos intézkedéseinek végrehajtását – az építési hatósági ellenőrzés szabályai szerint – ellenőrizheti.

(2) A kötelezett (megbízottja) az ellenőrzést tűrni köteles.

(3) Az ellenőrzés tapasztalatait és a megtett intézkedéseket a 10. § (3) bekezdés szerinti nyilvántartásban jelölni kell.

VII. A védett értékeken végezhető építési, átalakítási munkák

17. § (1) A helyi védelem alatt lévő építményeket eredeti formájukban kell megőrizni. Épületek esetében azok beépítési módját, tömegét, tetőformáját, homlokzati kialakítását meg kell őrizni. Bontás vagy szerkezeti elem cseréje előtt az eredeti állapotot dokumentálni kell, és azt vissza kell állítani. A helyi védettségű épületekben bármilyen külső változtatást érintő építési tevékenység, bővítés, átépítés (homlokzatvakolás, színezés, nyílászárók cseréje, tetőtér-beépítés) csak részletes értékvizsgálaton alapuló engedélyezési terv alapján lehetséges.

(2) A helyi védelem alatt lévő építmények környezetében, a védett épület jellegétől és tömegétől jelentősen eltérő, illetve a hagyományos beépítéstől eltérő építmény nem engedélyezhető, a kialakult telekviszonyok nem változtathatók.

(3) A védett építmény használati módjának megváltoztatásához az elsőfokú építésügyi hatóság engedélye szükséges.

(4) Az elsőfokú építésügyi hatóság előzetes engedélye szükséges a védett épületen történő külső és belső felújítási, korszerűsítési, átalakítási, bővítési, bontási, víz- és kertépítési, képző- és iparművészeti, restaurálási, továbbá a védett épület jellegét és megjelenését bármilyen módon veszélyeztető, érintő egyéb munkák elvégzéséhez.

(5) A védett területhez tartozó közterületen utcabútort, épületet, építményt, hirdető-berendezést, burkolatot elhelyezni – függetlenül attól, hogy építési engedélyköteles vagy nem – csak az építésügyi hatóság előzetes engedélyével szabad.

(6) Az építési munkák engedélyezésére irányuló kérelemhez az egyes építményekkel, építési munkákkal és építési tevékenységekkel kapcsolatos építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról szóló 46/1997. (XII. 29.) KTM rendeletben foglaltakon kívül csatolni kell:

- a) bontás és átalakítás esetén a fotódokumentációt és a felmérési rajzokat
- b) homlokzati átalakítás esetén a meglévő és tervezett színmintát

Záró rendelkezések

18. § (1) Ez a rendelet 2014. március 26. napján lép hatályba.
(2) A rendelet kihirdetéséről a jegyző gondoskodik.

Tiszaszalka, 2014. március 26.

Lapos István
Polgármester

Dr. Szűcs László
jegyző

Záradék:

Ez a rendelet 2014. március 26. napján kihirdetésre került.

Tiszaszalka, 2014. március 26.

Dr. Szűcs László
jegyző